

SKABELON TIL SAMLING AF GAVLE

For at loungens **gavle/ryglæn kan blive præcise og ens**, laver vi først en skabelon, som skal bruges til både sofa og solsej.

Bygger du hele sættet, skal der laves i alt 6 ens gavle/ryglæn: 2 til solsej og 4 til sofaen. Det kan derfor være en god hjælp (og i sidste ende også spare tid) at lave en skabelon, som du kan bruge til samling og kontrol af gavlene.

Skabelonen laves ved at optegne en snittegning af konstruktionen på en plade i 1:1. Herefter sættes støttelægter på, som kan fastholde emnerne i korrekt position, når du går i gang med samlingen.

På pladen optegnes snittegningen af gavlen 1:1 ved hjælp af en kraftig tusch og en stor tømrervinkel.

Støttelægter til at styre henholdsvis bagstolpe (A) og vange (D) skrues fast på pladen. Så er skabelonen klar.

Sådan samles solsej

Allerede fra første færd kommer

vores skabelon i brug, og vi samler skelettets gavle med støtte fra denne. Herefter males skelettets gavle og meder, og de får lov at tørre.

På dag to samles gavle og meder til det endelige skelet med 5x80 mm skruer, og terrassebrædderne skrues på med rustfri 4,2x56 mm skruer.

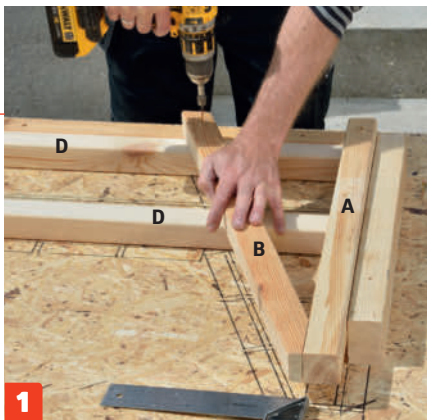
Nogle af skelettets dele er skåret i vinkel for at gøre dem mindre synlige. Sørg for, at de vender, så de er mindst synlige!

Hele skelettet males nu med sort træbeskyttelse – mest for at gøre det mere usynligt på de færdige møbler. Lad det tørre til næste dag.

Nu monteres topbrædderne i forhold til afmærkningen, og det sidste vinklede topbræt (F3) sættes på toppen af ryglænet.

1 **Vanger (D) og bagstolpe (A) lægges i skabelonen** og skrues sammen. Herefter skrues ryglænsstolpe (B) fast til vanger (D) og bagstolpe (A). Til alle skelettets samlinger bruger vi 5x80 mm skruer.

2 **De tre mellemstolper (C) skrues fast til vangerne (D).** Mellemstolperne holdes 9 mm fra den øverste vanges overkant for at gøre dem usynlige, når beklædningen er kommet på.

3 **Nu er den første gavl til solsengen klar.** Den anden gavl samles herefter spejlvendt.

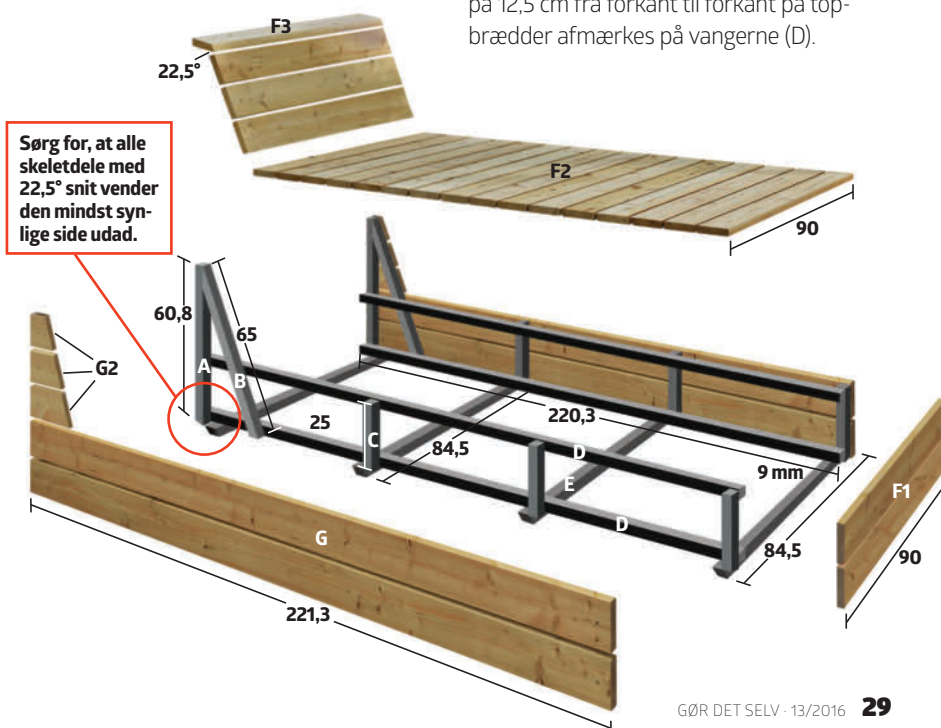
5 **På dag 2 kan vi beklæde gavlene.** Sidebrædder (G) skrues fast på de to gavle med 4,2x56 mm rustfri skruer. Der holdes 9 mm afstand fra forkanten på ryglænsstolpen (B) og 9 mm mellem brædderne.

6 **Når gavlene er beklædt, skrues de fast på mederne (E).** Her skal vi igen have fat i de lange 5x80 mm skruer.

7 **Endebrædder (F1) monteres,** så gavlene er i vinkel og lod. Første topbræt (F2) sættes på, så det flugter med forkant. Afstanden på 12,5 cm fra forkant til forkant på topbrædder afmærkes på vangerne (D).

MATERIALER

45x45 mm lægter:

- 2 bagstolper (A) á 60,8 cm plus 22,5 gr. snit i den ene ende.
- 2 ryglænsstolper (B) á 65 cm med parallelle 22,5 gr. snit i begge ender. Det sidste skrå snit, hvor (B) støder op mod (A) passes til efter tegning.
- 6 stolper (C) á 25 cm plus 22,5 gr. snit i den ene ende.
- 4 vanger (D) á 220,3 cm.
- 4 meder (E) á 84,5 cm plus 22,5 gr. snit i begge ender.

28x115 mm terrassebrædder:

- 22 ende-/topbrædder (F) á 90 cm, heraf ét (F3) med 22,5 gr. skråt afskåret forkant.
- 4 sidebrædder (G) á 221,3 cm.
- 6 sidebrædder (G2) af varierende længde.

Sådan samles sofaen

Sofaens ryglæn er identisk med solsengens, så vi tager igen skabelonen i brug til gavlene.

Her skal bruges 4 stk.: 2 stk. hvor vangerne vender den ene vej og 2 stk. hvor vangerne vender den anden vej. Når skelettets dele er klar, får det maling, og vi lader det tørre til næste dag. Herefter kan skelettet samles med 5x80 mm skruer og beklædningsbrædderne sættes på med rustfri 4,2x56 mm skruer.

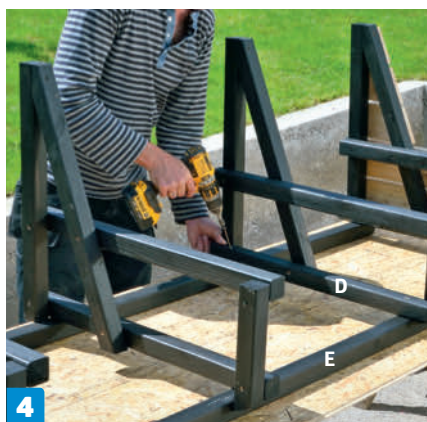
1 Vi samler de fire gavle til sofaen på samme måde, som vi samlede gavlene til solsengen. Vi laver to, hvor vanger (D) ligger nederst i skabelonen, og to hvor de ligger øverst (spejlvendt af de første).

2 De to ydergavle beklædes, efter de er blevet malet og har fået tid til at tørre. Sidebrædder (G) skrues på med 4,2x56 mm rustfri skruer. Der holdes 9 mm afstand fra forkanten og 9 mm mellem brædderne.

3 De to ydergavle kan nu skrues fast på mederne (E). Det gøres med 5x80 mm skruer.

4 Nu kan de to midtergavle placeres i tredjedelspunkter og monteres. Sofaens skelet er nu klar til at blive beklædt med brædder.

5 Beklædningsbrædderne skrues fast på samme vis som ved solsengen. Det sidste topbræt er også her vinklet i 22,5°.

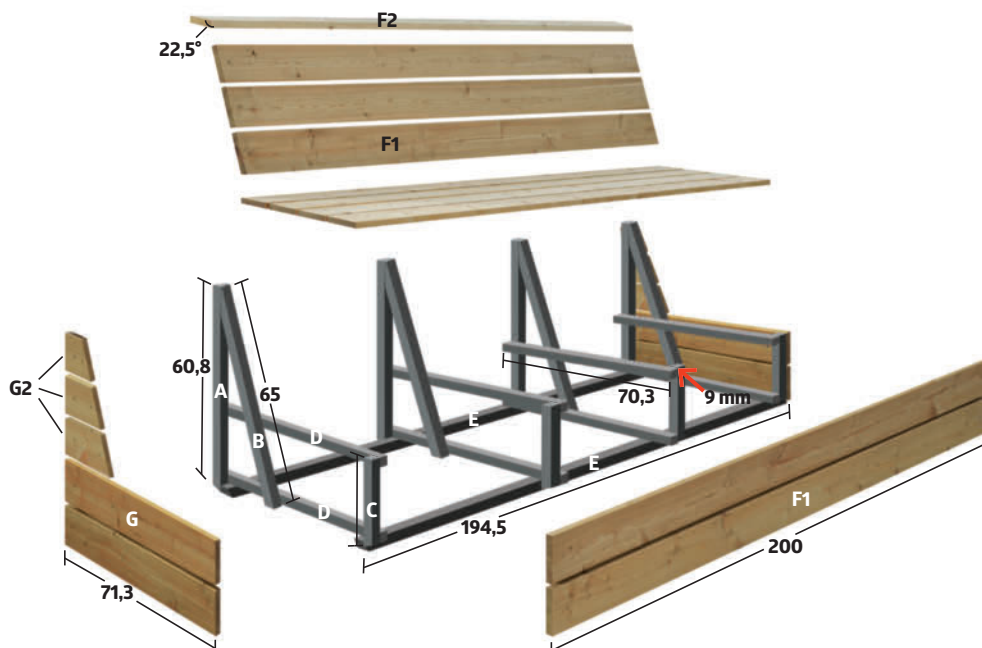
MATERIALER

45x45 mm lægter:

- 4 bagstolper (A) á 60,8 cm plus 22,5 gr. snit i den ene ende.
- 4 ryglænsstolper (B) á 65 cm med parallelle 22,5 gr. snit i begge ender.
- 4 stolper (C) á 25 cm plus 22,5 gr. snit i den ene ende.
- 8 vanger (D) á 70,3 cm.
- 2 meder (E) á 194,5 cm plus 22,5 gr. snit i begge ender.

28x115 mm terrassebrædder:

- 10 front-/topbrædder (F) á 200 cm, heraf ét (F2) med 22,5 gr. skråt afskåret forkant.
- 4 sidebrædder (G) á 71,3 cm.
- 6 stumper sidebrædder (G2)

Sådan samles bordet

Vi lægger ud med at samle de to langsider til skelettet. Langsiderne males sammen med skelettets meder, og næste dag kan bordet samles helt.

Først beklædes langsiderne og herefter monteres de på mederne. Så kan endebrædderne sættes på, og til sidst skrues topbrædderne fast.

De to gavle samles med 5x80 mm skruer. Læg mærke til, at de vinklede stolper (A) vendes, så den korteste side vender udad. Herefter skal langsiderne males sammen med mederne (C), og have lov til at tørre.

Dagen efter beklædes først gavlene med sidebrædder (G), hvorefter langsiderne sættes sammen med mederne (C) ved at skruer dem fast oppefra med skruer på skrå.

Endebrædderne (F1) monteres, så langsiderne er i lod og vinkel. **TIPS:** Brædder, som skal skrues yderligt, bør forbores, så du minimerer risikoen for flækkede ender.

Første topbræt (F2) sættes, så det flugter enden. Til de resterende topbrædder afmærker vi med 12,5 cm mellemrum fra forkant til forkant på vanger (B), og resten skrues fast efter afmærkningen.

Nu er bordet færdigt, og vi giver det den sidste finish ved at slibe kanterne med slibepapir.

VIGTIGT!

Brædderne skal smile! Når træets årringe vender opad, som i et smil, er det ensbetydende med, at det stærke kerneved ligger øverst/yderst.

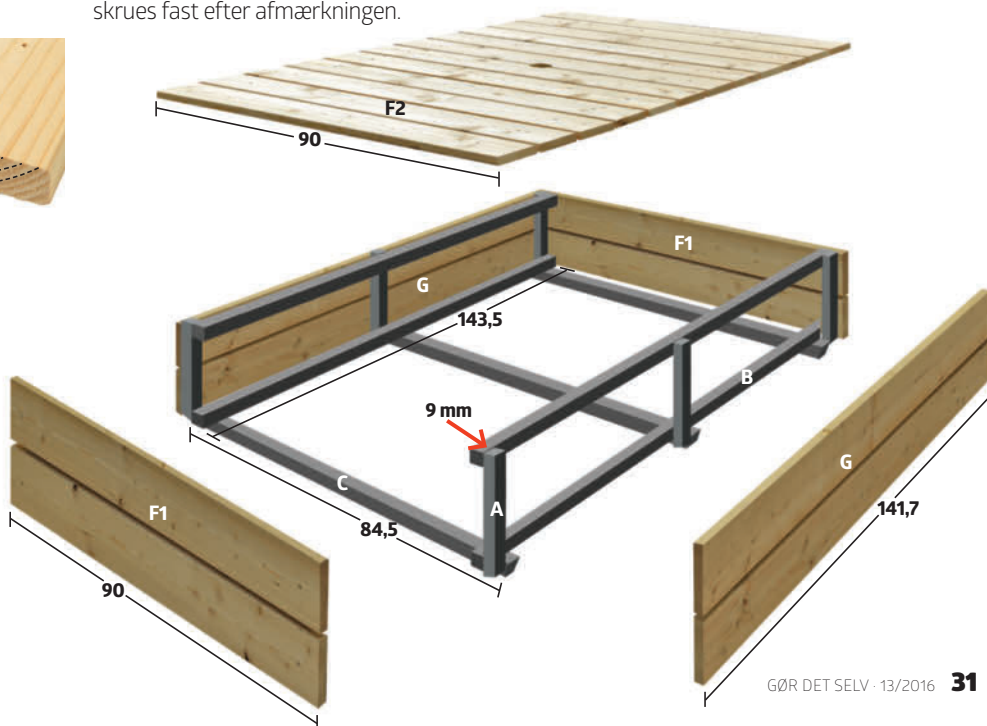
MATERIALER

45x45 mm lægter:

- 6 stolper (A) á 25 cm plus 22,5 gr. snit i den ene ende.
- 4 vanger (B) á 143,5 cm.
- 3 meder (C) á 84,5 cm plus 22,5 gr. snit i begge ender.

28x115 mm terrassebrædder:

- 16 ende-/topbrædder (F) á 90 cm.
- 4 sidebrædder (G) á 141,7 cm.

ÆGTE HUSSVAMP

– er du klar over,
hvor farlig den er?

Jo, du har god grund til at frygte den ægte hussvamp. Hvis den først får godt fat i dit hus, har det store konsekvenser. **Den vokser eksplosivt og gerne i det skjulte – så du har ikke store chancer for at opdage den, før den har ødelagt en masse.** Men sørger du for at vedligeholde dit hus, mindsker du risikoen for, at det bliver angrebet.

Hvorfor er ægte hussvamp så farlig?

Der findes ca. 30 forskellige typer svampe, der kan angribe trækonstruktioner i dit hus. Den allerfarligste er ægte hussvamp. **Den er ikke bare meget aggressiv og kan vokse op til 5 mm om dagen. Den er også lumsk, fordi den ofte gemmer sig,** bag paneler og under gulve, og kan sprede sig over meget lange afstande. Det betyder, at du typisk først vil opdage et angreb meget sent, så skaderne bliver meget omfattende – og dyre.

Ægte hussvamp kan som den eneste trænge igennem murværk og angribe uorganiske materialer som fuger og gips. Den er sejlivet og kan ligge i dvale i flere år, hvis vækstbetingelserne er dårlige, men "vågner" og vokser igen, hvis der igen kommer fugt og den rette temperatur.

Ægte hussvamp har en rødbrun overflade med en hvid kant, når den får lys.

Hvordan ser ægte hussvamp ud?

Når ægte hussvamp får lys, danner den såkaldte frugtlegermer. Det er flade, rødbrune plamager med en skorpeagtig overflade og en hvid kant. **Svampens sporer efterlader et støvlag, som du kan være heldig at få øje på.** Støvet har samme rødbrune farve som frugtlegermerne og minder om kakaopulver. Det kan ofte ses nær et angrebet område. Men typisk vil der gå lang tid, inden du kan se svampen direkte, fordi den først har spredt sig i det skjulte. Det gør den ved hjælp af nogle

lange og tynde strenge, der kaldes mycelium, som den transporterer vand og næring i. Mycelierne er grålige og giver en sprød lyd, når de knækkes. De har en max. tykkelse som en blyant, så **de kræver ikke meget plads for at brede sig fx fra kælder til tag**, hvor svampen kan angribe selv tørt træ, fordi den selv sørger for vand og næring gennem de lange strenge.

Svampen spredt sig ved hjælp af tynde strenge, der giver den vand og næring.

Hvordan kommer du den til livs?

Hvis du opdager ægte hussvamp – eller har mistanke om det – skal du straks tilkalde eksperter. Der findes firmaer, der har specialiseret sig i at udrydde svampen. Det er nødvendigt med professionelle til at vurdere, hvor stor skade svampen har gjort. **Lad firmaet fjerne og behandle alle de ødelagte materialer, så du er sikker på, at alt kommer væk, og den ikke "genopstår".** Den typiske procedure er at fjerne al ødelagt materiale, og derefter behandle områderne med både kemikalier og høj varme fx i form af højfrekvensstråling og mikrobølger. Det nærmeste sunde materiale skal også fjernes, da der er en sikkerhedszone på 1 meter til et angrebet område.

Svampen tåler ikke 40 grader, så varmebehandling er en måde at komme den til livs på.

Hvor trives ægte hussvamp?

De ideelle vækstbetingelser for ægte hussvamp er stillestående luft, en **temperatur omkring de 20 grader og et fugtindhold på 20-30 pct.** på det materiale, den lever på. Og så trives den ekstra godt i nærheden af kalk, der fremmer dens vækst. Svampen kan overleve helt ned til frysepunktet, men vil typisk stoppe med at vokse, hvis temperaturen når under 8 grader. Så går den i dvale. Det kan også ske, hvis den ikke længere har adgang til vand.

Svampen dør, hvis den udsættes for temperaturer over 40 grader.

Normalt angriber den ikke sundt træ, men det kan ske. Og den etablerer sig hurtigt – især hvis den kommer i nærheden af træ, der allerede er angrebet af andre svampetyper.

Ægte hussvamp kan "smitte", hvis sundt træ kommer i forbindelse med allerede smittet materiale.

Hvordan undgår du den?

Helt grundlæggende gælder det om at undgå fugt, hvis du vil sikre dig mod ægte hussvamp og alle andre svampetyper i øvrigt. Så **hvis du sørger for at holde dit træværk tørt, gør du en god, forebyggende indsats.** Hold især øje med utætheder i tagkonstruktionen og facaden, utætheder i forbindelse med vådrum og installationer, og at der ikke trænger fugt op fra jorden udefra. Gennemgår du din bolig grundigt en gang om året, er du godt dækket ind.

Dækker forsikringen et angreb?

Er dit hus angrebet af ægte hussvamp – eller en hvilken som helst anden svampetype – skal du hurtigst muligt tage kontakt til dit forsikringselskab. Det kræver selvfølgelig, at du har en svampeforsikring på dit hus. Proceduren vil typisk være, at selskabet sender en taksator ud for at vurdere skadernes omfang. Taksatoren vil også prøve at finde ud af, hvad årsagen er til svampeangrebet. Er det fx en skjult fejl ved huset, kan det nemlig være, at skaden er omfattet af ejerskifteforsikringen.